

Warszawa, dnia 1 września 2023 r.

Poz. 49

ZARZĄDZENIE

MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia 31 sierpnia 2023 r.

w sprawie nadania statutu Narodowemu Instytutowi Muzeów

Na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194 oraz z 2023 r. poz. 1662) zarządza się, co następuje:

§ 1. Narodowemu Instytutowi Muzeów nadaje się statut, stanowiąc załącznik do zarządzenia.²⁾

§ 2. Kadencja członków Rady Programowej powołanej na podstawie statutu Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów nadanego zarządzeniem, o którym mowa w § 3, wygasa z dniem upływu kadencji, na którą zostali powołani.

§ 3. Traci moc zarządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie nadania statutu Narodowemu Instytutowi Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów (Dz. Urz. MKiDN poz. 45 oraz Dz. Urz. MKDniS z 2020 r. poz. 18).

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego: *P. Gliński*

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 1262).

²⁾ Z dniem 2 września 2023 r. Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów otrzymał nazwę „Narodowy Instytut Muzeów”, na podstawie § 1 zarządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 31 sierpnia 2023 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie utworzenia Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów oraz nazwę Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów (Dz. Urz. MKiDN poz. 48).

Załącznik
do zarządzenia
Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego
z dnia 31 sierpnia 2023 r.
(poz. 49)

STATUT

Narodowego Instytutu Muzeów

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Narodowy Instytut Muzeów, zwany dalej „Instytutem”, jest państwową instytucją kultury działającą w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194 oraz z 2023 r. poz. 1662), zwanej dalej „ustawą”;
- 2) ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2022 r. poz. 385);
- 3) ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 oraz z 2023 r. poz. 951 i 1688);
- 4) zarządzenia Nr 51 Ministra Kultury i Sztuki z dnia 31 października 1991 r. w sprawie utworzenia Narodowego Instytutu Muzeów (Dz. Urz. MKiDN z 2013 r. poz. 69, z 2014 r. poz. 13, z 2016 r. poz. 36 oraz z 2023 r. poz. 48);
- 5) niniejszego statutu.

§ 2. 1. Organizatorem Instytutu jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwany dalej „Ministrem”.

2. Instytut jest wpisany do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Ministra pod numerem RIK 32/92 i posiada osobowość prawną.

3. Siedzibą Instytutu jest miasto stołeczne Warszawa, a terenem działania obszar Rzeczypospolitej Polskiej i zagranica.

4. Instytut może używać nazwy skróconej w brzmieniu: „NIM”.

Rozdział 2

Zakres działalności Instytutu

§ 3. Do zakresu działalności Instytutu należy:

- 1) wyznaczanie i upowszechnianie standardów oraz dobrych praktyk w zakresie muzealnictwa i ochrony zbiorów, a także wspieranie rozwoju kadr muzealnych;
- 2) inicjowanie i wspieranie współpracy pomiędzy muzeami, ich organizatorami oraz innymi instytucjami i organizacjami, a także publicznością na rzecz rozwoju muzeów i ich działalności sprzyjającej rozwojowi społeczno-gospodarczemu;
- 3) podejmowanie działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa polskich muzeów i ich zbiorów.

§ 4. 1. Zakres działalności, określony w § 3, Instytut realizuje w szczególności przez:

- 1) tworzenie i upowszechnianie standardów oraz dobrych praktyk, a także monitorowanie ich stosowania;
- 2) wydawanie opinii i sporządzanie ekspertyz;
- 3) prowadzenie działalności edukacyjnej, szkoleniowej, promocyjnej i informacyjnej;
- 4) prowadzenie działalności wydawniczej;
- 5) monitorowanie stanu prawnego i proponowanie koncepcji zmian legislacyjnych;
- 6) prowadzenie programów dotacyjnych wspierających rozwój muzeów i ich kadr oraz ochronę zbiorów i promujących ich wymiar społeczny;
- 7) realizacja programów promujących dobre praktyki, w tym organizowanie konkursu na wydarzenie muzealne roku „Sybilla”;
- 8) wspieranie współpracy muzeów poprzez organizację konferencji, warsztatów, szkoleń, seminariów, spotkań środowiskowych i innych platform umożliwiających wymianę doświadczeń;
- 9) współpracę z organizatorami muzeów na rzecz optymalizacji warunków funkcjonowania muzeów i wykorzystania ich potencjału w rozwoju społeczno-gospodarczym;
- 10) realizację działań edukacyjno-informacyjnych oraz programów i kampanii społecznych adresowanych do odbiorców działań muzealnych;
- 11) gromadzenie, analizowanie i udostępnianie danych o muzeach w Polsce, w tym realizowanie zadań z zakresu statystyki publicznej;

- 12) prowadzenie badań naukowych i upowszechnianie wyników tych badań oraz analiz i studiów wynikających z działalności statutowej;
- 13) inicjowanie i prowadzenie analiz oraz przygotowywanie raportów o stanie zabezpieczenia i ochrony zbiorów oraz bezpieczeństwa muzeów i przeciwdziałania przestępczości dotyczącej muzeów i zbiorów, a także właściwego przygotowania muzeów na wypadek zaistnienia sytuacji kryzysowej;
- 14) wspieranie procesu ewaluacji i doskonalenia systemu ochrony i zabezpieczenia zbiorów, a także przygotowania muzeów na wypadek zaistnienia sytuacji kryzysowej;
- 15) współpraca z Policją, prokuraturą, organami wymiaru sprawiedliwości, Państwową Strażą Pożarną, Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej, Krajową Administracją Skarbową, a także innymi instytucjami na rzecz właściwego zabezpieczenia muzeów i ochrony zbiorów, przeciwdziałania przestępstwom dotyczącym muzeów i zbiorów oraz właściwego przygotowania muzeów na wypadek zaistnienia sytuacji kryzysowej;
- 16) prowadzenie magazynów, w tym studyjnych, dla zbiorów muzealnych i innych obiektów o szczególnej wartości dla dziedzictwa kulturowego;
- 17) oferowanie i realizowanie usług z zakresu logistyki, ewidencjonowania, dokumentacji, zabezpieczania, technik analitycznych, digitalizacji, konserwacji i prezentacji zbiorów;
- 18) prowadzenie w zakresie powierzonym przez Ministra procedury związanej z objęciem ochroną prawną rzeczy ruchomych o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej wypożyczonych z zagranicy na wystawę czasową organizowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 19) organizowanie i prowadzenie innych prac związanych z działalnością muzeów i ochroną dziedzictwa kulturowego na zlecenie Ministra;
- 20) prowadzenie powierzonych przez Ministra zadań inwestycyjnych, w tym inwestycji pod nazwą „Budowa Centralnego Magazynu Zbiorów Muzealnych”.

2. Instytut realizuje swoje zadania także we współpracy z instytucjami i organizacjami krajowymi, zagranicznymi oraz międzynarodowymi, których działalność może służyć rozwojowi muzeów, ich kadr i publiczności.

Rozdział 3

Organizacja i zarządzanie

§ 5. Nadzór nad Instytutem sprawuje Minister.

§ 6. 1. Działalnością Instytutu kieruje Dyrektor powoływany i odwoływany przez Ministra na zasadach i w trybie przewidzianym w ustawie.

2. Dyrektor reprezentuje Instytut na zewnątrz, odpowiada za prawidłową realizację działalności statutowej oraz właściwe gospodarowanie mieniem i środkami finansowymi Instytutu.

3. Do zakresu obowiązków Dyrektora należy w szczególności:

- 1) nadzór nad działalnością i majątkiem Instytutu;
- 2) przygotowywanie programów działania i planów finansowych Instytutu oraz nadzór i koordynacja ich wykonania;
- 3) sporządzanie sprawozdań merytorycznych i sprawozdań finansowych za każdy rok;
- 4) wydawanie w obowiązującym trybie regulaminów i zarządzeń wewnętrznych.

§ 7. 1. Dyrektor zarządza Instytutem przy pomocy dwóch zastępców.

2. Zastępców powołuje i odwołuje Dyrektor po zasięgnięciu opinii Ministra.

§ 8. 1. Instytut może tworzyć oddziały na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Tworzenie, łączenie i likwidacja oddziałów następuje na podstawie zarządzenia Dyrektora po uzyskaniu zgody Ministra.

3. Organizację wewnętrzną Instytutu określa regulamin organizacyjny nadawany przez Dyrektora, zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy.

§ 9. 1. W Instytucie działa Rada Programowa, zwana dalej „Radą”, która jest organem doradczym Dyrektora.

2. W skład Rady wchodzi 9 członków, powoływanych i odwoływanych przez Ministra na wniosek Dyrektora spośród przedstawicieli środowisk kultury, pracowników naukowych, osób wyróżniających się wiedzą teoretyczną i praktyczną znajomością zagadnień związanych z działalnością muzeów i ochroną zbiorów.

3. Kadencja Rady trwa 3 lata.

4. Członkowie Rady pełnią swe funkcje społecznie, bez prawa do wynagrodzenia. Przysługuje im jednak prawo do zwrotu kosztów podróży i noclegów, poniesionych w związku z pełnieniem funkcji, płatnych ze środków Instytutu.

§ 10. Do zadań Rady należy w szczególności:

- 1) opiniowanie rocznych i wieloletnich programów i planów Instytutu oraz ocena ich realizacji;
- 2) poszukiwanie nowych form wsparcia organizacyjnego, koncepcyjnego i finansowego działalności Instytutu;
- 3) wyrażanie opinii i składanie wniosków do Dyrektora we wszystkich istotnych sprawach związanych z działalnością Instytutu.

§ 11. 1. Pracami Rady kieruje przewodniczący wybrany przez członków Rady ze swego grona.

2. Przewodniczący zwołuje posiedzenie Rady co najmniej raz w roku.

3. Szczegółowy tryb pracy Rady określa uchwalony przez nią i zatwierdzony przez Dyrektora regulamin.

4. Obsługę kancelaryjno-biurową Rady zapewnia Instytut.

§ 12. 1. Dyrektor może powoływać kolegia doradcze i zespoły projektowe lub zadaniowe.

2. W skład kolegium doradczego i zespołu wchodzi osoby powołane przez Dyrektora spośród pracowników Instytutu lub spoza ich grona.

3. Obsługę kancelaryjno-biurową kolegium lub zespołu zapewnia Instytut.

Rozdział 4

Źródła finansowania i mienie Instytutu

§ 13. Minister zapewnia środki potrzebne do utrzymania i rozwoju Instytutu.

§ 14. 1. Instytut prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie i innych obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.

2. Podstawą gospodarki finansowej Instytutu jest roczny plan finansowy ustalony przez Dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji Ministra.

3. Dyrektor zapewnia terminowe sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego, obligatoryjne jego zbadanie przez firmę audytorską i przedłożenie do zatwierdzenia Ministrowi.

§ 15. 1. Instytut gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania.

2. Majątek Instytutu wykorzystuje się do celów wynikających z zakresu działalności Instytutu.

3. Instytut może przyjmować w depozyt lub użyczenie dobra kultury oraz darowizny rzeczy na podstawie umów zawartych z osobami prawnymi lub fizycznymi.

§ 16. Źródłami finansowania działalności Instytutu są:

- 1) dotacje przekazywane przez Ministra, w tym:
 - a) podmiotowe na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych,
 - b) celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji,
 - c) celowe na realizację wskazanych zadań i programów;
- 2) inne dotacje, niż wymienione w pkt 1;
- 3) przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży aktywów trwałych w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598);
- 4) środki otrzymywane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł.

§ 17. 1. Instytut może prowadzić, jako dodatkową, działalność odpłatną według zasad określonych w obowiązujących przepisach, o ile działalność ta nie spowoduje ograniczenia realizacji zadań statutowych Instytutu.

2. Działalność, o której mowa w ust.1, może być prowadzona w zakresie:

- 1) usług doradczo-konsultacyjnych;
- 2) usług wydawniczych oraz sprzedaży druków i publikacji;
- 3) przyjmowania obiektów o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej w formie depozytów;
- 4) sprzedaży lub wynajmu miejsc i powierzchni do celów magazynowych i reklamowych;

- 5) usług szkoleniowych;
- 6) usług wystawienniczych;
- 7) usług konserwatorskich;
- 8) usług digitalizacyjnych;
- 9) udzielania licencji i sprzedaży praw autorskich;
- 10) organizacji imprez kulturalnych, naukowych, edukacyjnych, w tym konferencji, warsztatów i wyjazdów studyjnych;
- 11) usług transportowych i logistycznych;
- 12) usług związanych z obsługą ruchu turystycznego.

3. Dochód uzyskany z działalności odpłatnej wykorzystuje się w celu finansowania działalności statutowej Instytutu.

§ 18. 1. Dyrektor dokonuje w imieniu Instytutu czynności prawnych, w tym składa oświadczenia w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych.

2. Dyrektor może udzielić w formie pisemnej pełnomocnictwa zastępcy Dyrektora, głównemu księgowemu lub innej osobie, określając jego zakres i sposób reprezentacji.

3. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa do zaciągania zobowiązań podlega ujawnieniu w rejestrze instytucji kultury prowadzonym przez Ministra, za wyjątkiem pełnomocnictw procesowych.

Rozdział 5

Postanowienia końcowe

§ 19. Połączenia, podziału lub likwidacji Instytutu dokonuje Minister w trybie i na zasadach określonych w obowiązujących przepisach.

§ 20. Zmian statutu dokonuje się w trybie określonym dla jego nadania.